

GLASBA IN SLUH 2016

Poročilo o pilotni anketi, izvedeni med osnovnošolci v času sistematičnega zdravstvenega pregleda sluha

Ljubljana, 2016

Vodja naloge:

Dr. Sonja Jeram, univ. dipl. biol.

Sodelavki pri nalogi:

Bojana Bažec, univ. dipl. inž. kem. inž.

Helena Pavlič, dipl. san. inž.

Zdravnica, odgovorna za pregled sluha:

Janeta Kodrin Pušnik, dr. med., spec. šol. med., ZD Ravne na Koroškem

Diplomirana medicinska sestra ob sistematičnem zdravstvenem pregledu:

Nada Manojlović, dipl. med. ses., ZD Ravne na Koroškem

Študijo je odobrila Komisija RS za medicinsko etiko pri Ministrstvu za zdravje

Ilustracija: Matija Cipurić

Nacionalni inštitut za javno zdravje je v letu 2016 v sodelovanju z Zdravstvenim domom Ravne na Koroškem med osnovnošolci v času sistematičnega zdravstvenega pregleda sluha izvedel anketo o njihovih navadah poslušanja glasbe »Kako pogosto poslušáš glasbo in kakšna zvrst glasbe ti je najbolj všeč?«.

Namen pilotne študije je bil predvsem ugotoviti izvedljivost anketiranja v času sistematičnega zdravstvenega pregleda, s katerim želimo povečati ozaveščenost mladostnikov o možnih nevarnih posledicah pogostega in dolgotrajnega poslušanja glasbe prek slušalk za njihov sluh.

KAZALO

Uvod.....	5
1. Namen in cilji študije.....	5
2. Metode in vzorec.....	5
3. Rezultati.....	6
4. Zaključki.....	6
5. Razprava.....	7
6. Literatura.....	7
PRILOGA 1: Zbirni odgovori na vprašanja v anketi.....	9
PRILOGA 2: Protokol izvedbe ankete.....	39
PRILOGA 3: Shema protokola za izvedbo ankete.....	40

Zahvala

Vsem učencem in učenkam ter njihovim staršem se zahvaljujemo za razumevanje in čas, ki so ga porabili, da so nam omogočili izvedbo pilotne ankete.

Zahvaljujemo se osebju osnovne šole, ki je privolila v sodelovanje in nam omogočila stik z učenci.

Iskreno se zahvaljujemo tudi zdravstvenim delavcem, ki so pokazali veliko zanimanja za naše delo in s svojim aktivnim sodelovanjem podprli našo idejo o potrebi po večjem ozaveščanju mladih o nevarnostih za okvare sluha. Posebej se želimo zahvaliti gospe Janeti Kodrin Pušnik, dr. med., spec. šol. med. iz Zdravstvenega doma Ravne na Koroškem. Že vrsto let v sklopu svojih delovnih obveznosti opravlja sistematične zdravstvene preglede otrok, ki vključujejo tudi pregled sluha, zato je bilo njeno sodelovanje še posebej dragoceno. Prav tako se zahvaljujemo gospe Nadi Manojlović, dipl. med. ses. iz Zdravstvenega doma Ravne na Koroškem za izvedbo spremljajočih aktivnosti.

Uvod

Strokovnjaki Znanstvenega odbora Evropske unije (EU) za nastajajoča in na novo ugotovljena zdravstvena tveganja (SCENIHR) so leta 2008 opozorili, da dolgotrajno poslušanje preglasne glasbe z rabo prenosnih predvajalnikov glasbe pri 5 % do 10 % mladostnikov lahko predstavlja tveganje za okvaro sluha, ki se kaže kot šumenje v ušesih (tinitus) oziroma začasna ali trajna naglušnost (1). Na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje (NIJZ) smo z anketo »Kako pogosto poslušáš glasbo in kakšna zvrst glasbe ti je najbolj všeč?«, ki smo jo izvedli leta 2013, ugotovili, da 12,4 % mladostnikov (od 1635 sodelujočih osnovnošolcev in srednješolcev), glasbo z uporabo prenosnih predvajalnikov glasbe poslušá tako pogosto in glasno, da bi pri njih lahko pričakovali okvaro sluha, če bi s takim načinom vedenja vztrajali več let (2). Na podlagi zbranih rezultatov smo se odločili, da bomo s študijami in ozaveščanjem otrok nadaljevali predvsem v osnovnih šolah. Ocenili smo, da osnovnošolci glasbo prek slušalk poslušájo v manjši meri kot srednješolci in je zato ozaveščanje v tem starostnem obdobju primernejše.

1. Namen in cilji študije

Namen pilotne študije je bil izboljšati izvedljivost anketiranja v času sistematičnega zdravstvenega pregleda, s katerim želimo povečati ozaveščenost mladostnikov o možnih nevarnih posledicah glasnega, pogostega in dolgotrajnega poslušanja glasbe prek slušalk za njihov sluh. Anketo smo izvedli ob rednem sistematičnem pregledu sluha. Na ta način smo zbrali objektivne podatke o sluhu otrok, hkrati pa poskrbeli, da so otroci izpolnili anketo in tako imeli čas, da razmišljájo o svojih navadah poslušanja glasbe. S poročilom o rezultatih pilotne študije želimo vsem sodelujočim posredovati zbrane odgovore, naše zaključke in priporočila za zaščito sluha pri otrocih.

2. Metode in vzorec

K sodelovanju smo z vabilom šolam povabili učence 8. razreda osnovne šole Prežihovega Voranca Ravne na Koroškem, kjer so v letošnjem letu izvedli sistematični pregled sluha v območnem zdravstvenem domu. Na tej šoli so izvedli pilotno študijo že v letu 2015 in so bili tudi pripravljene na nadaljevanje sodelovanja in nadgradnjo postopkov anketiranja, da bi s tem čim manj obremenjevali zaposlene, od učencev pa pridobili čim bolj dosledno izpolnjene vprašalnike.

V študijo so bili vključeni vsi povabljeni učenci, ki so se s sodelovanjem strinjali in so pridobili soglasje za sodelovanje s strani svojih staršev. Udeležene osebe niso prejele nobenega denarnega ali drugačnega nadomestila za sodelovanje pri študiji. Pri izvedbi ankete je bila zagotovljena anonimnost sodelujočih. V času sistematičnega pregleda so učenci izpolnili anketo, zdravnik pa je v anketi dopolnil informacije o metodi pregleda sluha (šepet, avdiologija) in rezultatu pregleda sluha (ni težav, minimalna okvara sluha, okvara sluha). Preverjanje sluha je potekalo skladno z obstoječo prakso in pravili v zdravstvenih domovih. Zaradi pilotne študije se ni izvedlo nobenega dodatnega preverjanja sluha.

Za pilotno študijo smo za anketiranje mladostnikov nekoliko priredili in skrajšali verzijo ankete »Kako pogosto poslušáš glasbo in kakšna zvrst glasbe ti je najbolj všeč?«, ki smo jo pripravili na podlagi nemške ankete (3). Celotna anketa je zajemala 31 vprašanj, ki so bila združena v šest sklopov. Prvi sklop je zajemal vprašanja o učencu (spol, starost), drugi sklop vprašanja o navadah poslušanja glasbe v zadnjem letu, tretji sklop vprašanja o ukvarjanju z glasbo (igranje glasbenega instrumenta, petje) in drugimi aktivnostmi, pri katerih je prisotna glasba ali hrup (športni dogodki ipd.), četrti sklop

vprašanja o rabi prenosnih predvajalnikov glasbe v zadnjem tednu in peti sklop vprašanja o zaznavanju šumenja v ušesih in vprašanja o sluhu. V anketi sta v šestem sklopu zaključni dve vprašanji o sluhu izpolnila zdravnica, ki je sluh pri otrocih preverjala. Zdravnica je delo opravila v skladu z določili Zakona o varstvu osebnih podatkov.

V Ravnah na Koroškem smo postopek izvedbe ankete izvedli po protokolu, ki smo ga dopolnili in popravili glede na izkušnje v pilotni anketi 2015. Protokol izvedbe ankete ob sistematičnem preventivnem pregledu sluha je shematsko prikazan in dopolnjen z navodili v Prilogah 2 in 3.

Odgovore smo iz vprašalnikov prepisali v bazo podatkov in jih nato uredili za zbirno grafično predstavitev. Zaradi majhnega števila sodelujočih in zaradi ključnega namena, da testiramo sam postopek izvedbe ankete ob sistematičnem pregledu sluha, odgovorov nismo statistično podrobneje analizirali. Rezultate predstavljamo s kratkim povzetkom, zbrane odgovore na posamezna vprašanja pa podajamo v Prilogi 1.

3. Rezultati

Na naše vabilo se je odzvalo 43 učencev (23 fantov in 20 deklet) iz osnovne šole Prežihovega Voranca, Ravne na Koroškem.

Sluh so v zdravstvenem domu preverjali s šepetom. Med vsemi učenci so bile ugotovljene motnje sluha pri enem učencu. Temu učencu so sluh preverili tudi z avdiološko metodo.

Učenci sami so svoj sluh večinoma ocenili kot dober ali zelo dober. Trije so sluh ocenili kot srednje dober, eden pa kot slab, vendar pri teh učencih motnje sluha pri pregledu niso bile zaznane.

Šumenje v ušesih je vsaj enkrat že zaznalo 17 učencev, večkrat pa 11 učencev. Nihče ni omenil stalnega šumenja v ušesih.

Od 33 učencev, ki so glasbo v zadnjem tednu poslušali z uporabo slušalk, je večina (25 učencev) jakost na predvajalniku glasbe naravnala na manj kot 80 % maksimalne vrednosti. Štirje učenci so jakost nastavili na 80 %, dva na 90 % in dva na maksimalno možno vrednost. Od osmih učencev, ki so glasbo poslušali glasneje, je bilo pet deklet in trije fanti. Med temi sta dve dekleti omenili, da sta enkrat zaznali šumenje v ušesih, en fant in eno dekle pa sta šumenje zaznala že večkrat. Med temi učenci trije še niso zaznali šumenja v ušesih, eno dekle pa tega odgovora ni podalo. Pet od teh učencev se ukvarja tudi z glasbo, eden pa se pogosto udeležuje glasbenih dogodkov in obiskuje zabave z glasbo in kot edini je navedel, da vsaj v nekaterih primerih uporablja zaščito za sluh.

Glede na naše rezultate nismo opazili povezave med zaznavanjem šumenja v ušesih in navadami poslušanja glasbe prek slušalk prenosnih predvajalnikov glasbe.

4. Zaključki

Rezultati izvedene pilotne študije so pokazali, da je izvedba ankete v času sistematičnega zdravstvenega pregleda osnovnošolcev izvedljiva brez večjih zapletov.

Anketo je izpolnilo 43 osnovnošolcev, med katerimi je bila pri pregledu sluha ugotovljena motnja pri enem učencu.

Šumenje v ušesih je že zaznalo 28 učencev, a v nobenem primeru to ni bilo stalno prisotno. Šumenja v ušesih nismo uspeli povezati z navadami poslušanja glasbe.

Vsak dan glasbo prek slušalk poslušajo približno četrtnina vseh učencev. Med njimi glasnost nad 80 % možne nastavitve naravnajo le trije. Ti učenci bi si z dolgotrajnim poslušanjem glasbe na enak način lahko povzročili okvaro sluha.

5. Razprava

Ključni namen naše študije je bil, da testiramo sam postopek izvedbe ankete ob sistematičnem pregledu sluha, zato odgovorov nismo statistično podrobneje analizirali. Ob tem smo vsaj v manjšem obsegu prispevali k ozaveščanju mladih o možnosti okvare sluha zaradi nepremišljenega in pretiranega poslušanja glasbe. Pripravili smo zgibanko z osnovnimi informacijami o nevarnostih pretiravanja pri poslušanju glasbe in možnostih za preprečevanje trajnih okvar sluha. Kljub temu da smo imeli majhen vzorec učencev, so rezultati pokazali, da je ocena deleža učencev, ki so bolj izpostavljeni tveganju za okvaro sluha, primerljiva z doslej objavljenimi rezultati v literaturi (1).

Natančnejša navodila za postopek anketiranja osnovnošolcev so prispevala k bolj doslednemu izpolnjevanju vprašalnikov in preprostejšemu poteku same izvedbe anketiranja. Protokol za izvedbo ankete smo dopolnili in pripravili tudi shemo postopka (Prilogi 2 in 3), ki ga bomo testirali na drugih šolah v Sloveniji.

S študijami bomo v naslednjih letih nadaljevali tako na istih šolah kot tudi na novih šolah, ki bodo izrazile interes za sodelovanje.

6. Literatura

1. SCENIHR (2008). Scientific opinion on the Potential health risks of exposure to noise from personal music players and mobile phones including a music playing function. European Commission, Scientific Committee on Emerging and Newly Identified Health Risks, Brussels, Belgium.
2. Delfar N, Jeram S (avtorici, urednici). Kako pogosto poslušáš glasbo in kakšna zvrst glasbe ti je najbolj všeč? Poročilo o raziskavi. Ljubljana, Nacionalni inštitut za javno zdravje, 2014, 1-49. <http://www.nijz.si/sl/publikacije/kako-pogosto-poslusas-glasbo-in-kaksna-zvrst-glasbe-ti-je-najbolj-vsec>
3. Twardella D (2010). OHRKAN - An epidemiologic study on hearing in adolescents. OHRKAN-Team, Bayerisches Landesamt für Gesundheit und Lebensmittelsicherheit. Bayerisches Landesamt Für Gesundheit und Lebensmittelsicherheit, Oberschleissheim.

PRILOGA 1: Zbirni odgovori na vprašanja v anketi

*KAKO POGOSTO POSLUŠAŠ GLASBO
IN KAKŠNA ZVRST GLASBE TI JE NAJBOLJ VŠEČ?*

Zbirni odgovori na anketna vprašanja

TVOJE MNENJE JE DRAGOCENO

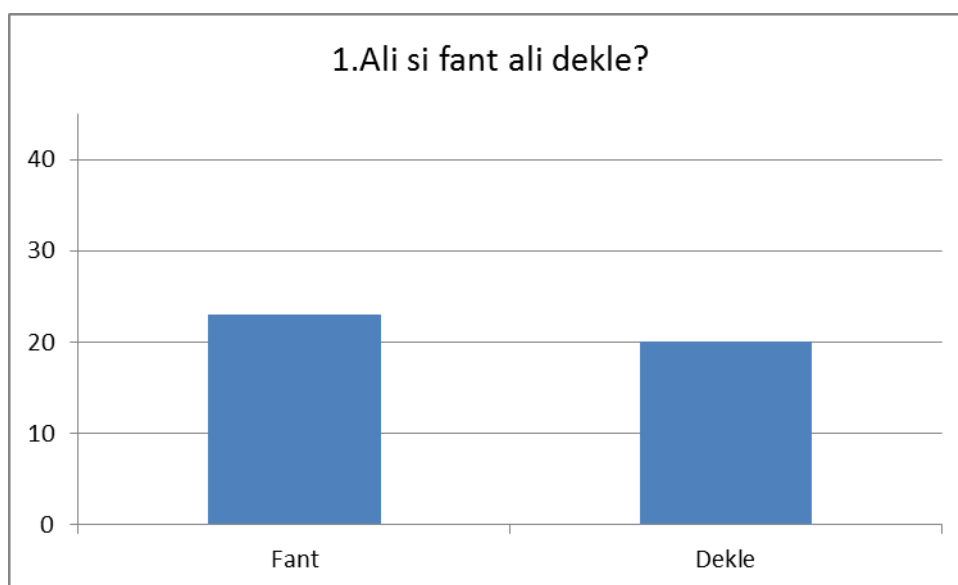
OPOMBA:

Število odgovorov se popolnoma ne ujema s številom sodelujočih v vseh primerih, ker na nekatera vprašanja učenci niso odgovorili. Ker je bilo takih primerov malo, niso bistveno vplivali na celotno sliko zbirnih rezultatov. Zato teh primerov nismo posebej navajali.

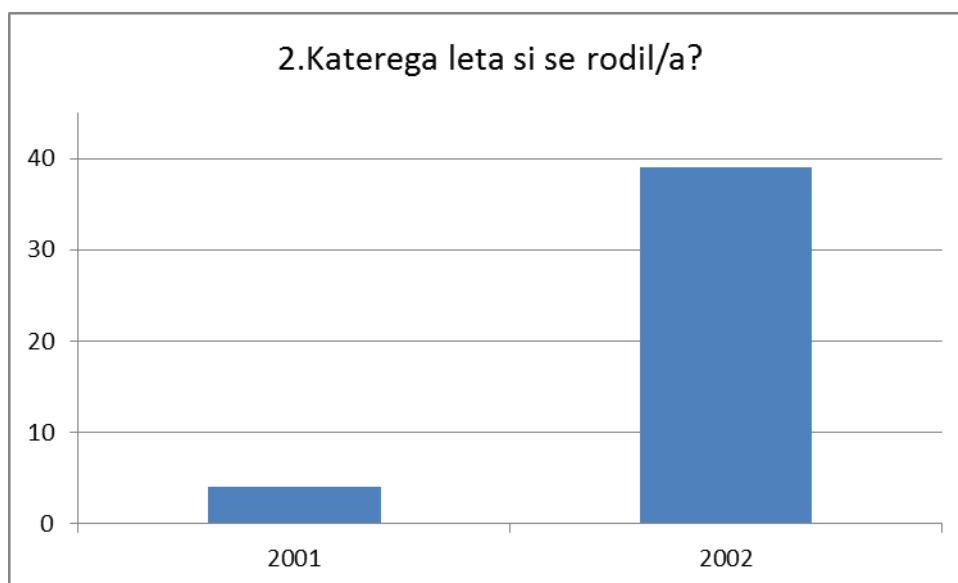
V grafih je na y osi vedno navedeno število odgovorov na x osi pa so opcije možnih odgovorov.

Najprej nekaj vprašanj O TEBI

1. Ali si fant ali dekle?

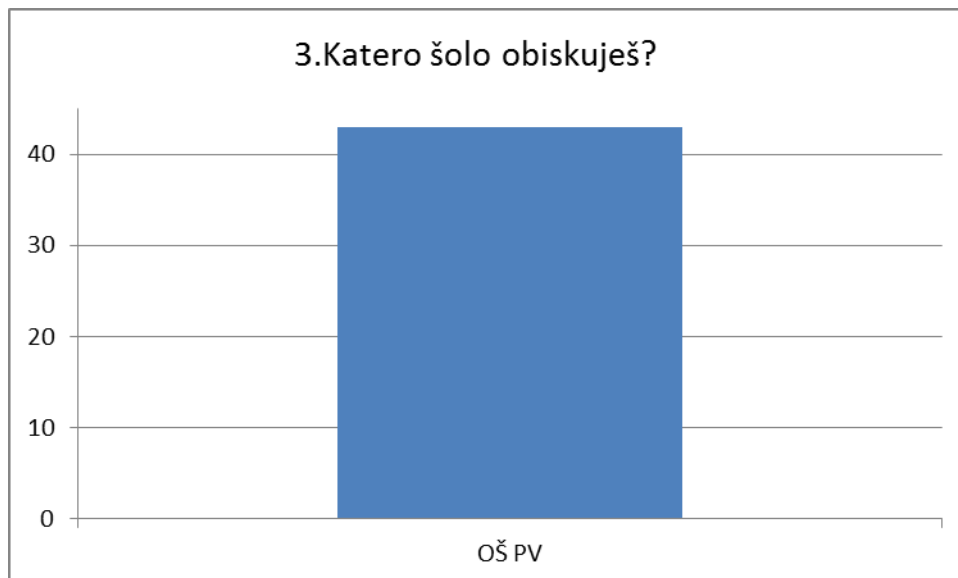

2. Katerega leta si se rodil/a?

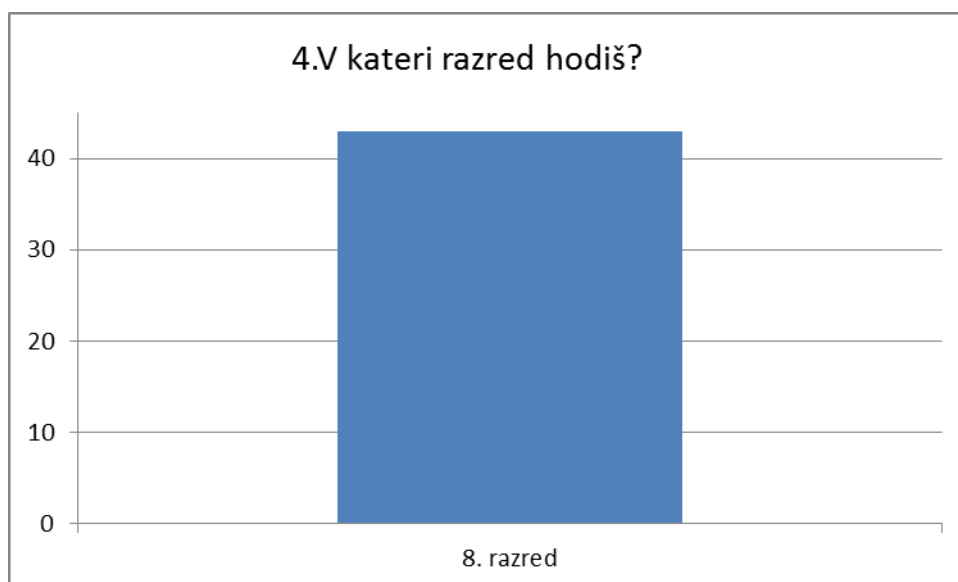

3. Katero šolo obiskuješ? (Vpiši šifro tvoje šole)

Šifre niso vnesli vsi učenci, zato so predstavljeni kraji, v katerih je šola.

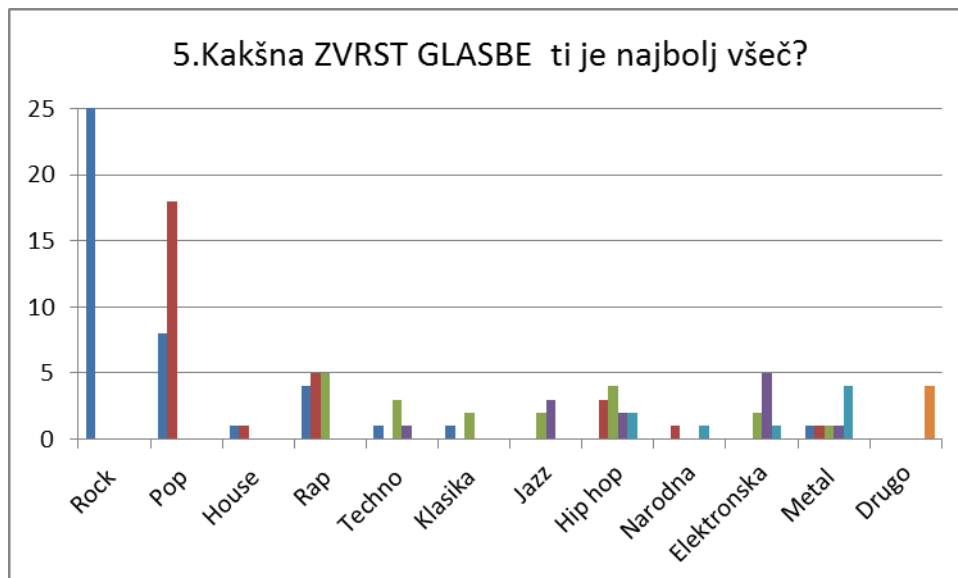

4. V kateri razred hodiš?

5. Kakšna ZVRST GLASBE ti je najbolj všeč?

Možnih je bilo več odgovorov

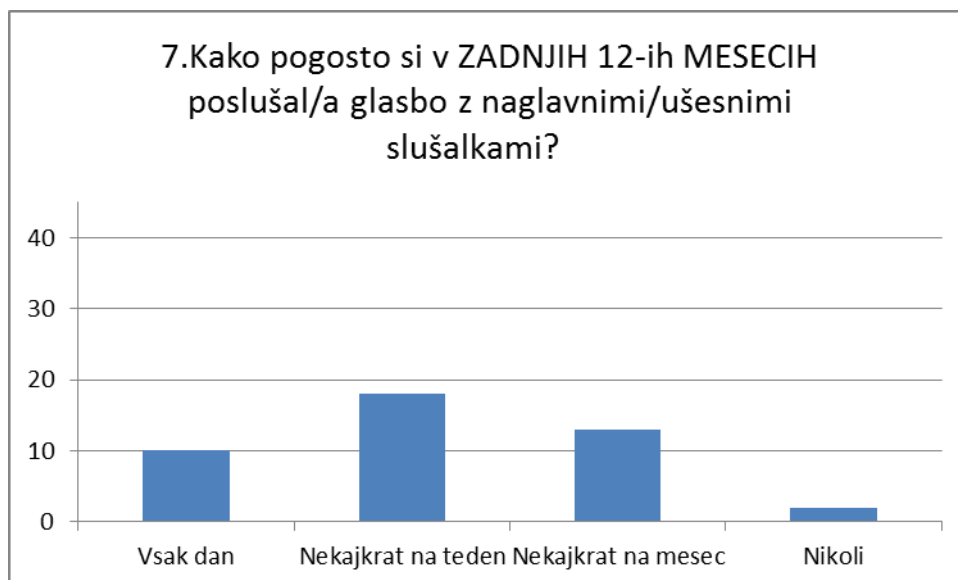

V naslednjih vprašanjih te sprašujemo o tem, kako pogosto si v ZADNJIH 12-ih MESECIH poslušal/a glasbo in ali si pri tem uporabljal/a NAGLAVNE/UŠESNE SLUŠALKE.

6. Kako pogosto si v ZADNJIH 12-ih MESECIH poslušal/a glasbo brez slušalk? (Radio, TV ...)

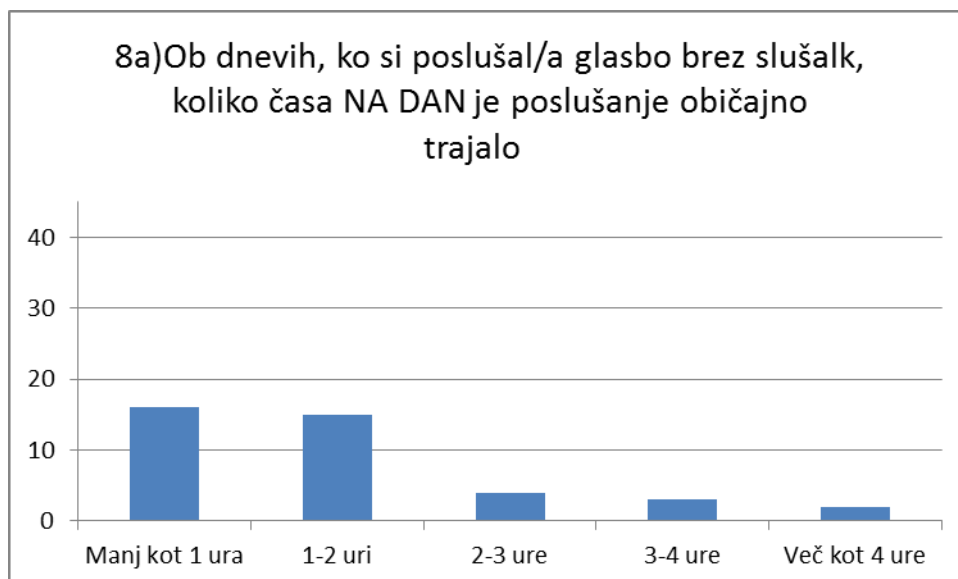

7. Kako pogosto si v ZADNJIH 12-ih MESECIH poslušal/a glasbo z naglavnimi/ušesnimi slušalkami?

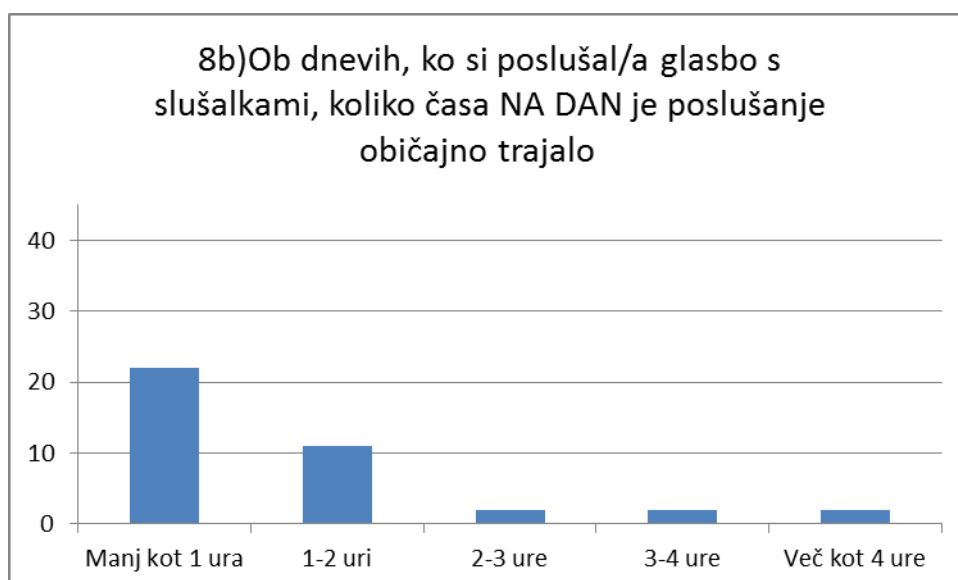

8. Ob dnevih, ko si poslušal/a glasbo, koliko časa NA DAN je poslušanje običajno trajalo?

a) brez slušalk

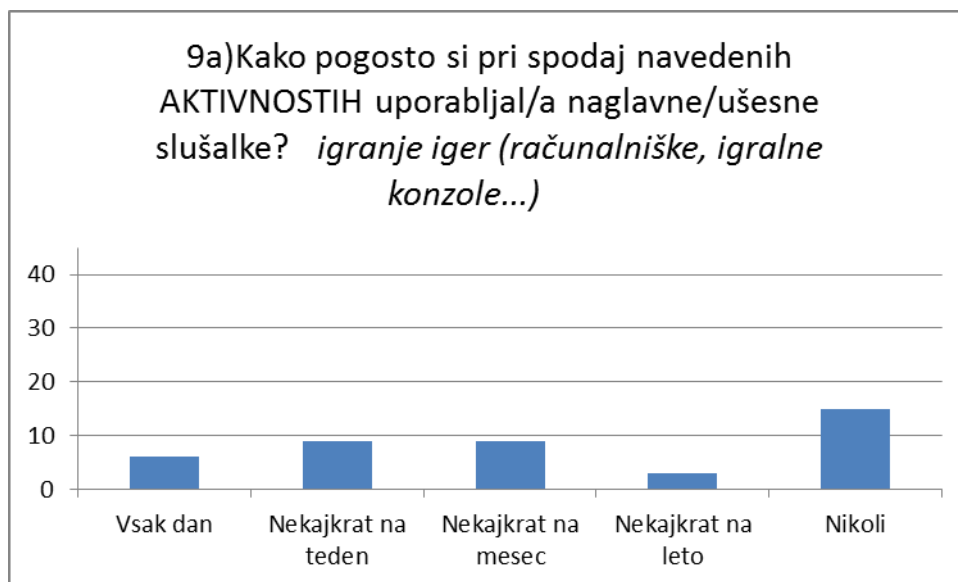

b) z naglavnimi/ušesnimi slušalkami

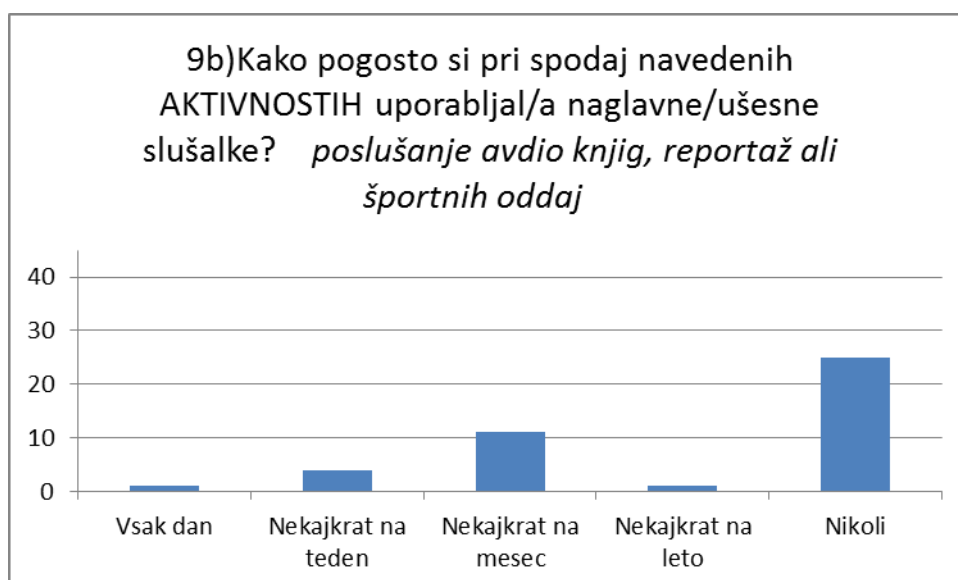

9. Kako pogosto si pri spodaj navedenih AKTIVNOSTIH uporabljal/a naglavne/ušesne slušalke?

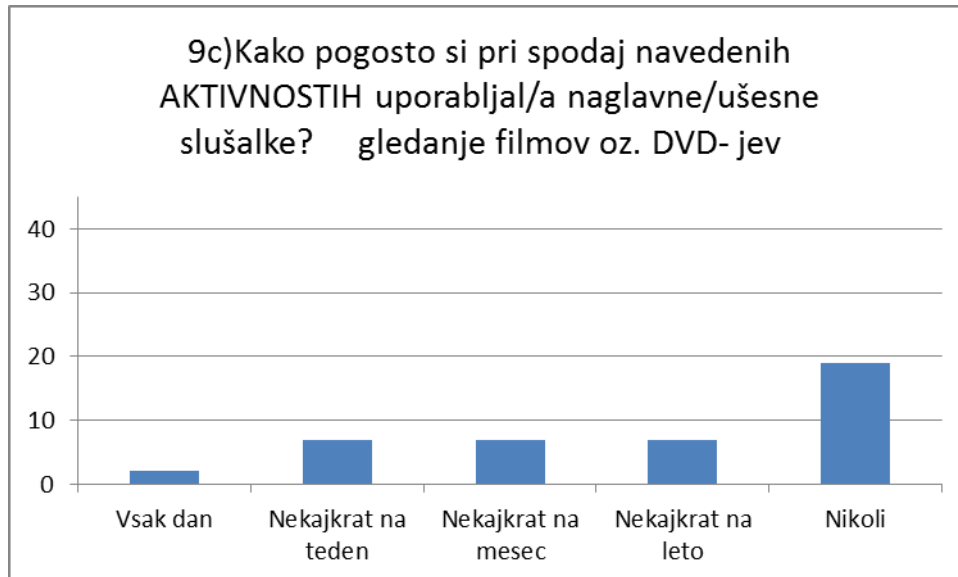
a) igranje iger (računalniške, igralne konzole ...)

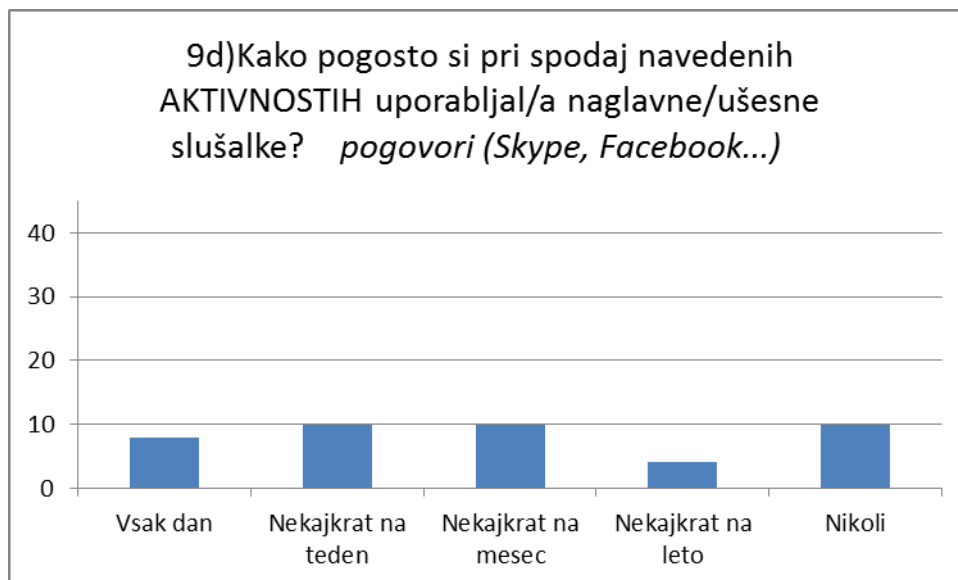
b) poslušanje avdio knjig, reportaž ali športnih oddaj

c) gledanje filmov oz. DVD-jev

d) pogovori (Skype, Facebook ...)

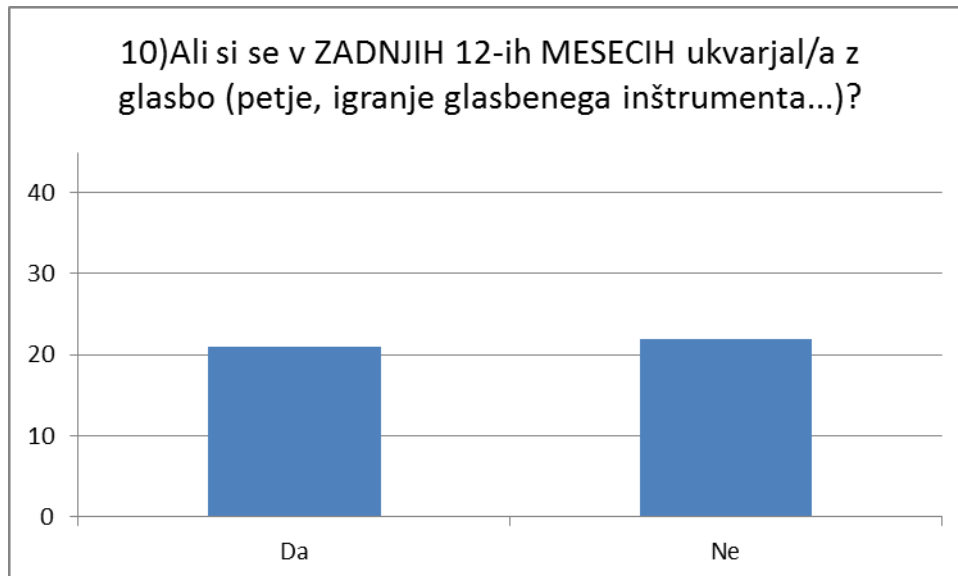

e) drugo (navedi):

- trening plezanja, vsak dan
- na sprehodu, med vožnjo, nekajkrat na teden
- pri vožnji s kolesom
- ponoči med spanjem
- YouTube, vsak dan
- muzika, vsak dan
- glasba, vsak dan
- poslušanje glasbe, nekajkrat na mesec
- poslušanje glasbe prek računalnika, nekajkrat na mesec
- glasba, nekajkrat na teden

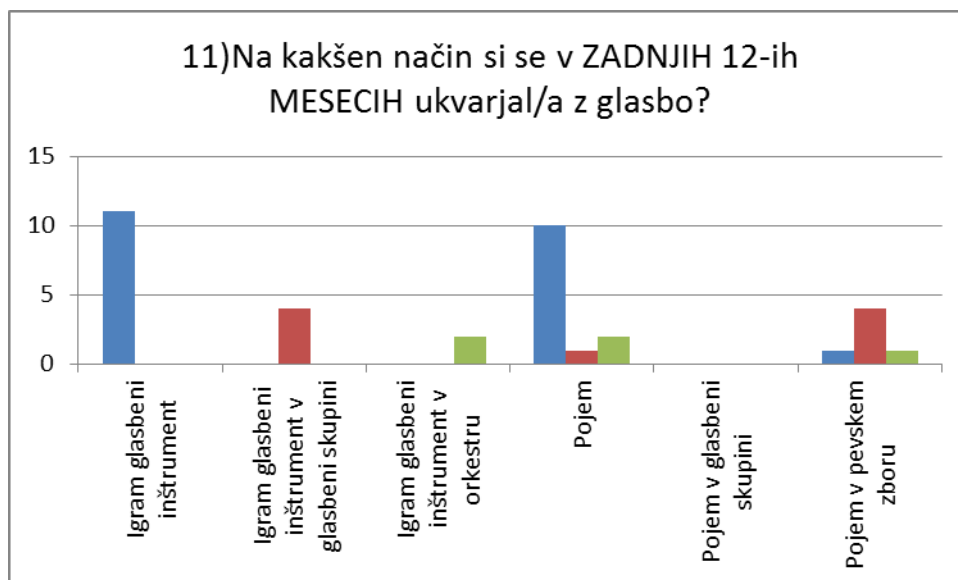
V naslednjih vprašanjih te sprašujemo, če si se v ZADNJIH 12-ih MESECIH UKVARJAL/A Z GLASBO (igral/a na glasbeni inštrument, pel/a), se udeleževal/a glasbenih in športnih dogodkov ter ali si uporabljal/a pripomočke za zaščito sluha.

10. Ali si se v ZADNJIH 12-ih MESECIH ukvarjal/a z glasbo (petje, igranje glasbenega inštrumenta ...)?

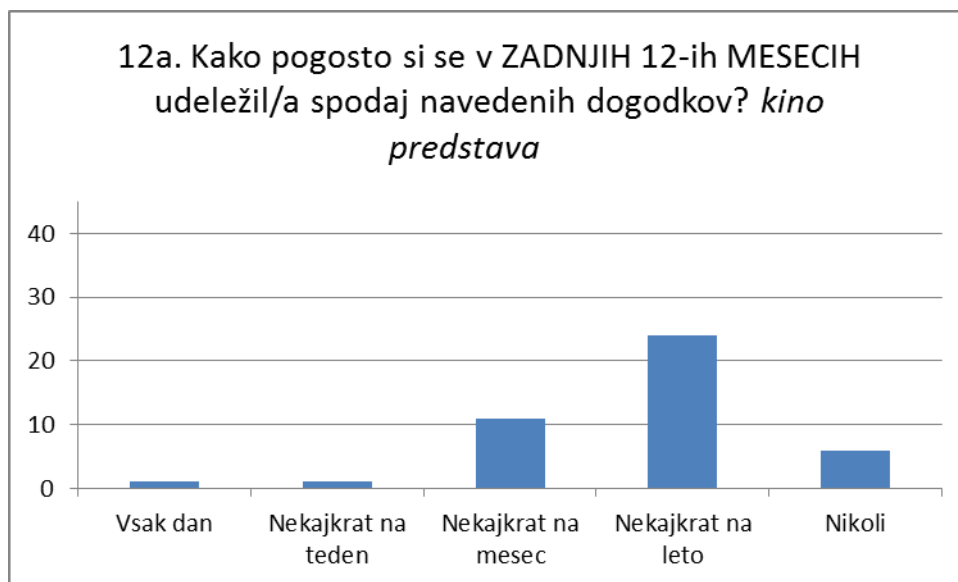
11. Na kakšen način si se v ZADNJIH 12-ih MESECIH ukvarjal/a z glasbo?

Možnih je bilo več odgovorov

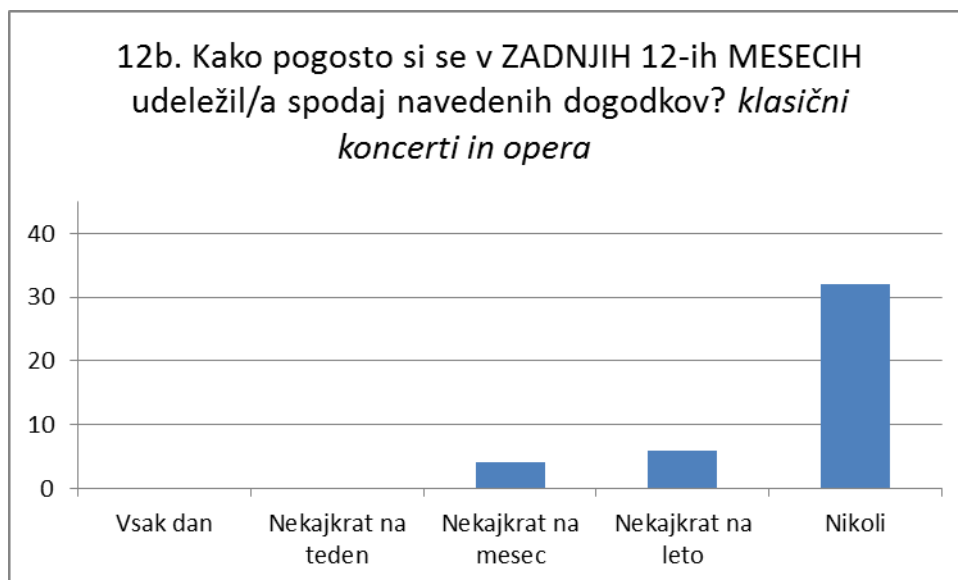

12. Kako pogosto si se v ZADNJIH 12-ih MESECIH udeležil/a spodaj navedenih dogodkov?

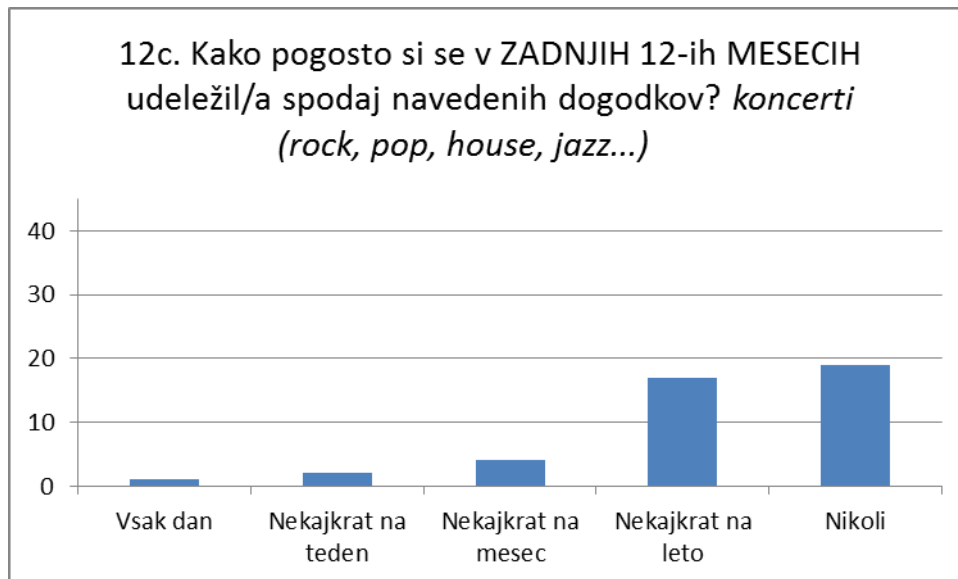
a) kino predstava

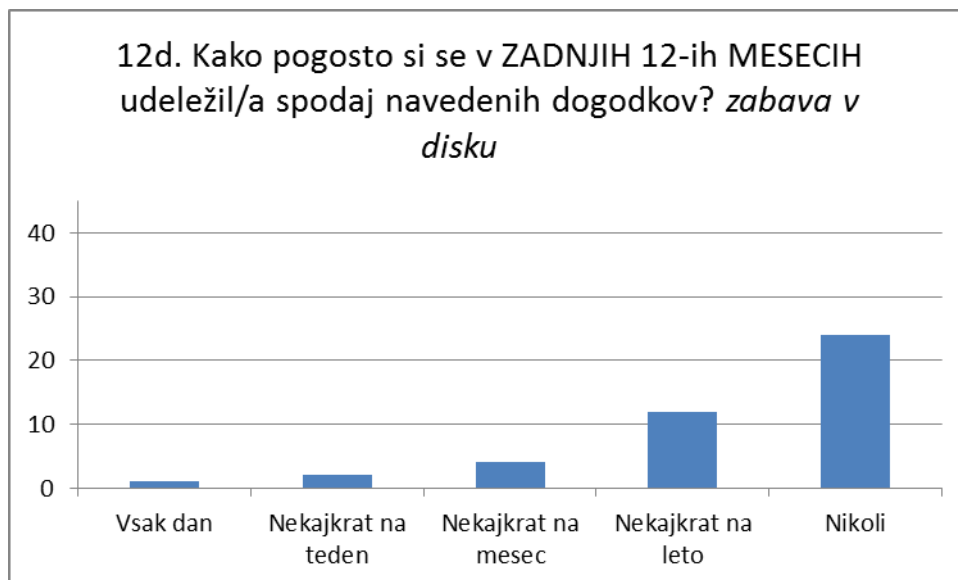
b) klasični koncerti in opera

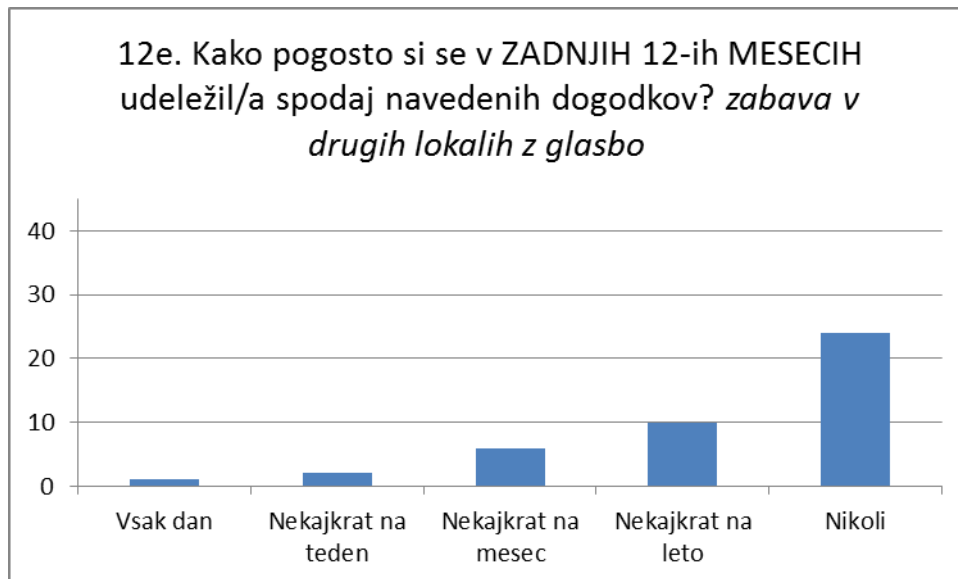
c) koncerti (rock, pop, house, jazz ...)

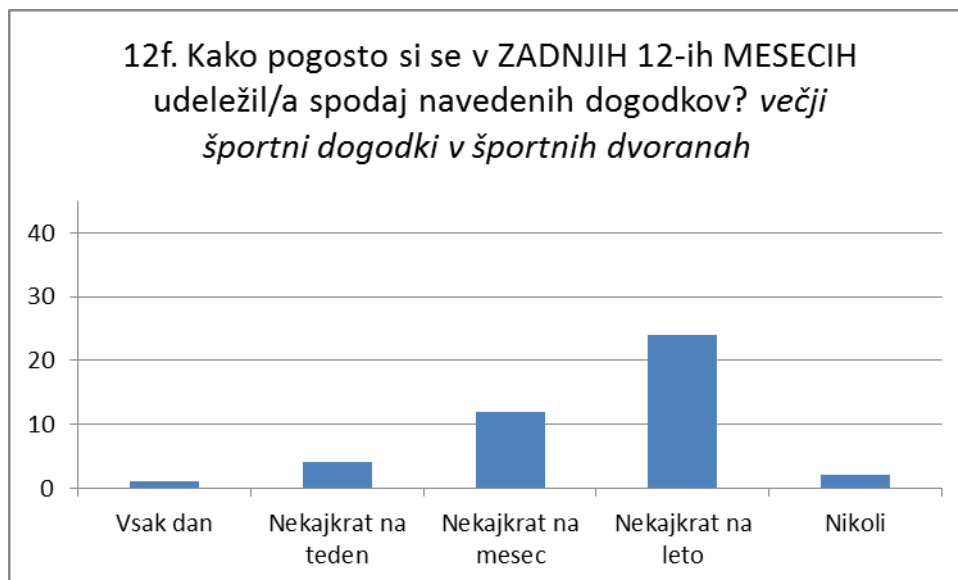
d) zabava v disku

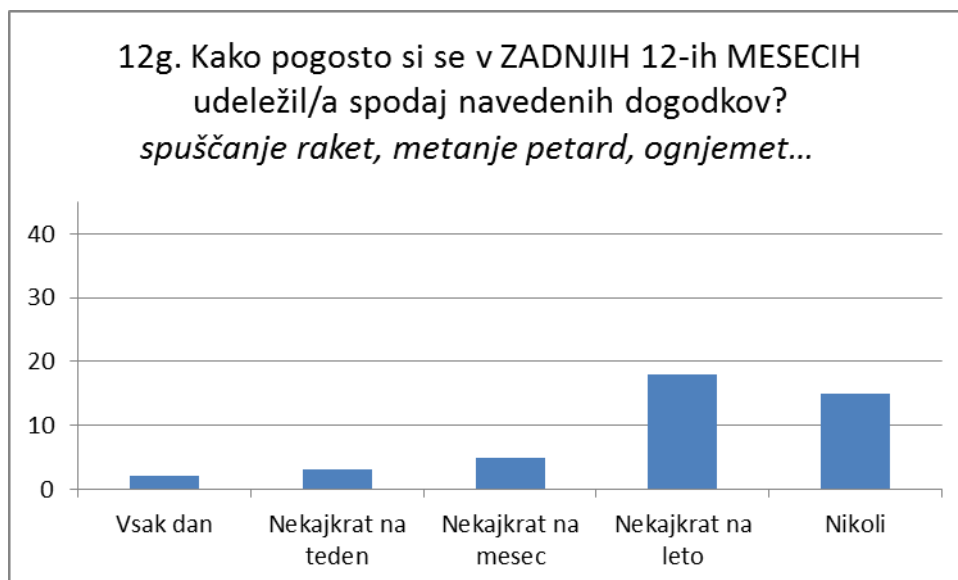
e) zabava v drugih lokalih z glasbo

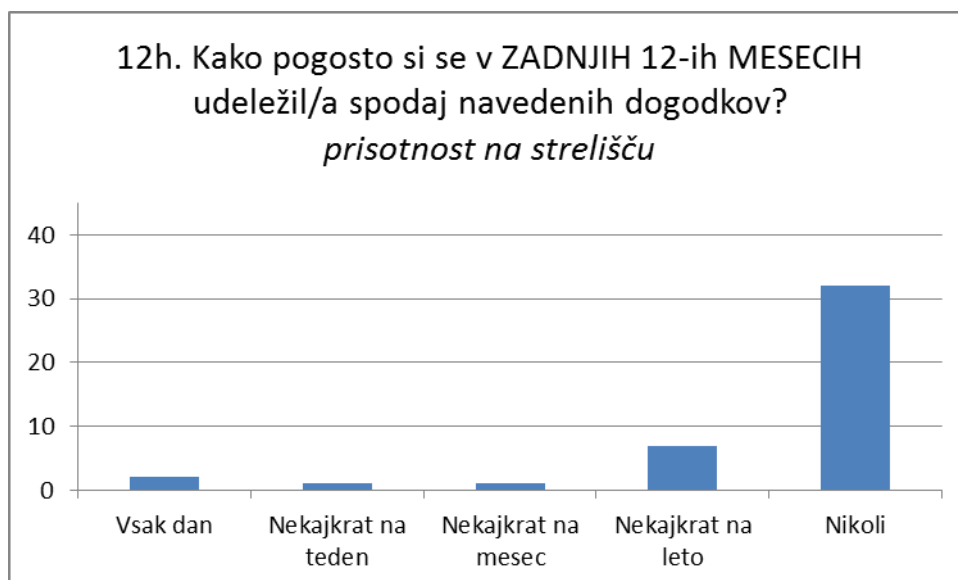
f) večji športni dogodki v športnih dvoranah

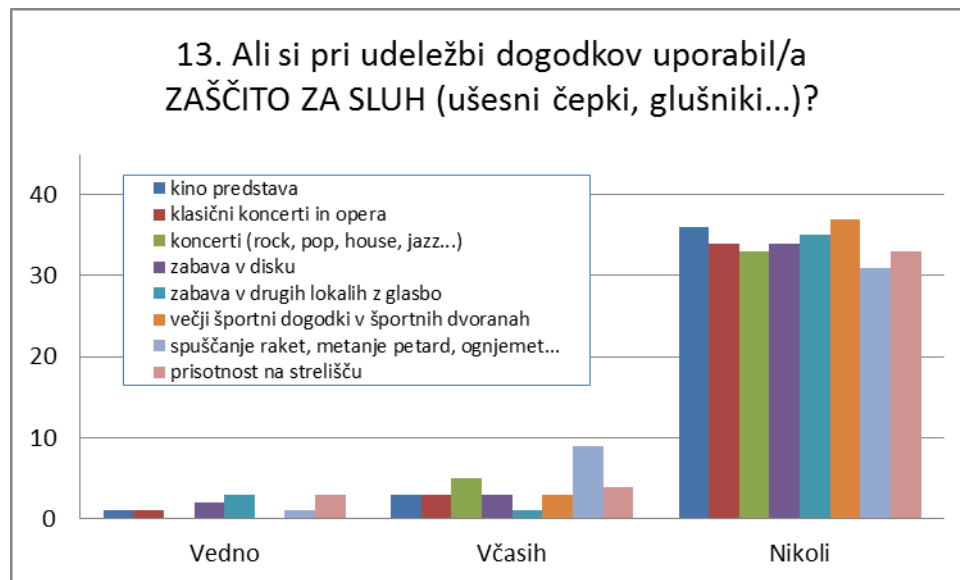
g) spuščanje raket, metanje petard, ognjemet ...

h) prisotnost na strelišču

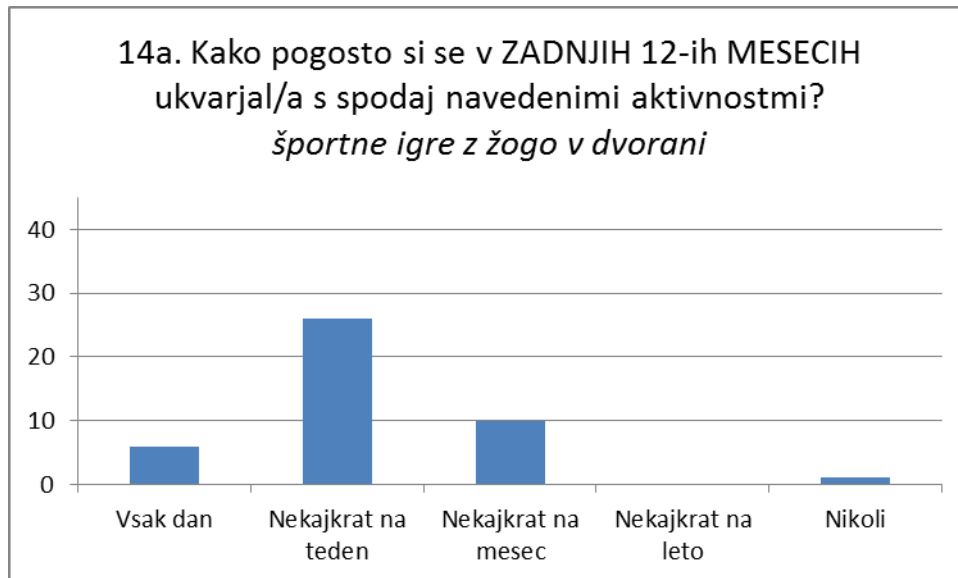

13. Ali si pri udeležbi dogodkov uporabil/a ZAŠČITO ZA SLUH (ušesni čepki, glušniki ...)?

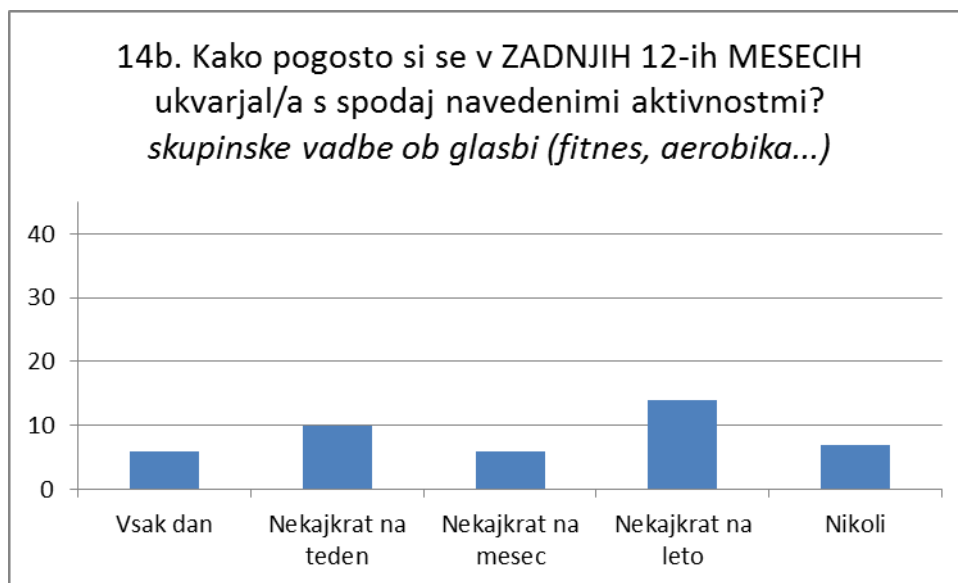

14. Kako pogosto si se v ZADNJIH 12-ih MESECIH ukvarjal/a s spodaj navedenimi aktivnostmi?

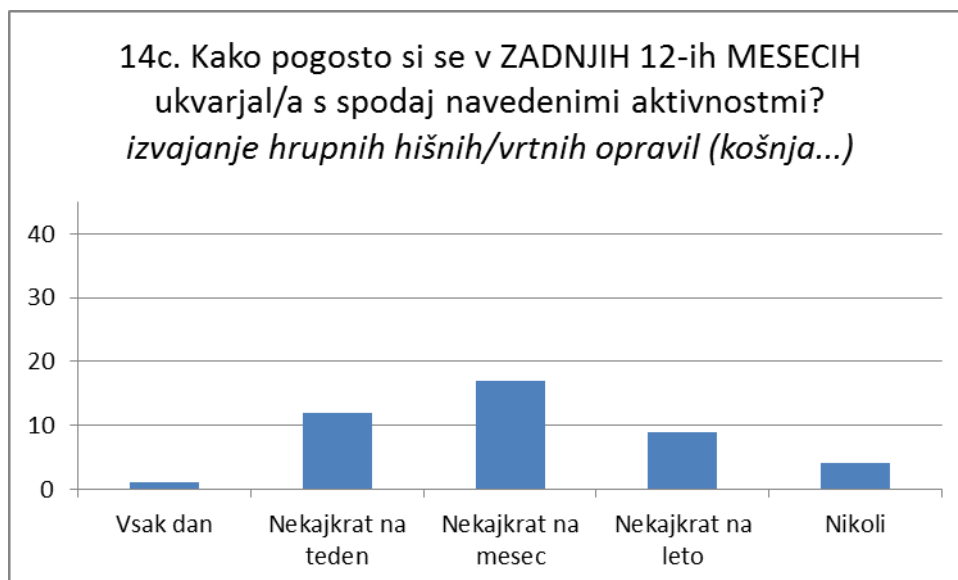
a) športne igre z žogo v dvorani

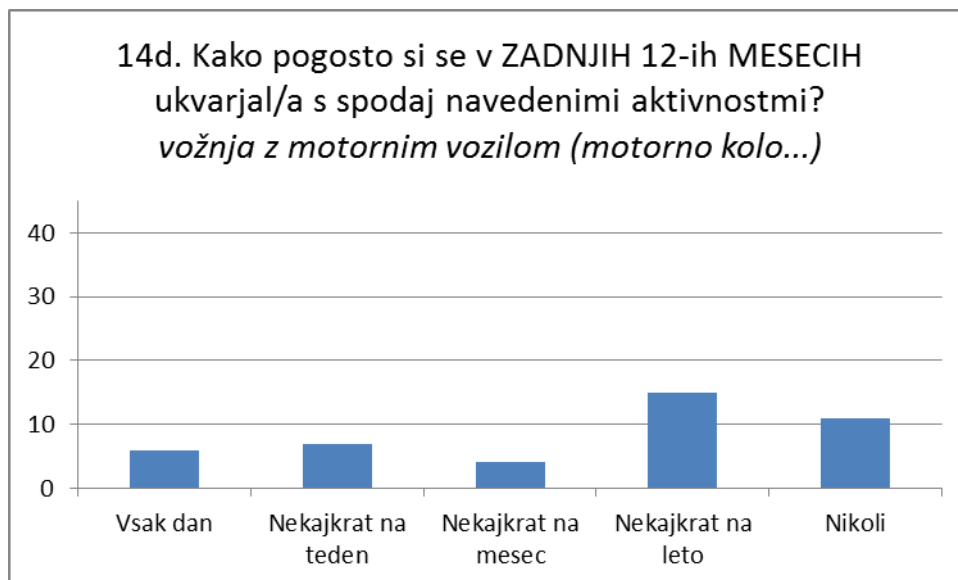
b) skupinske vadbe ob glasbi (fitnes, aerobika ...)

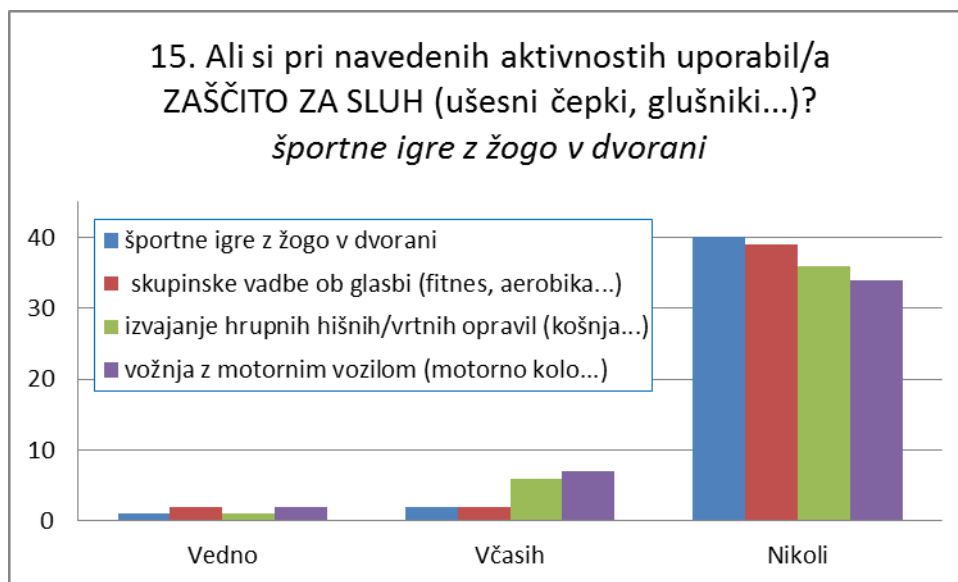
c) izvajanje hrupnih hišnih/vrtnih opravil (košnja ...)

d) vožnja z motornim vozilom (motorno kolo...)

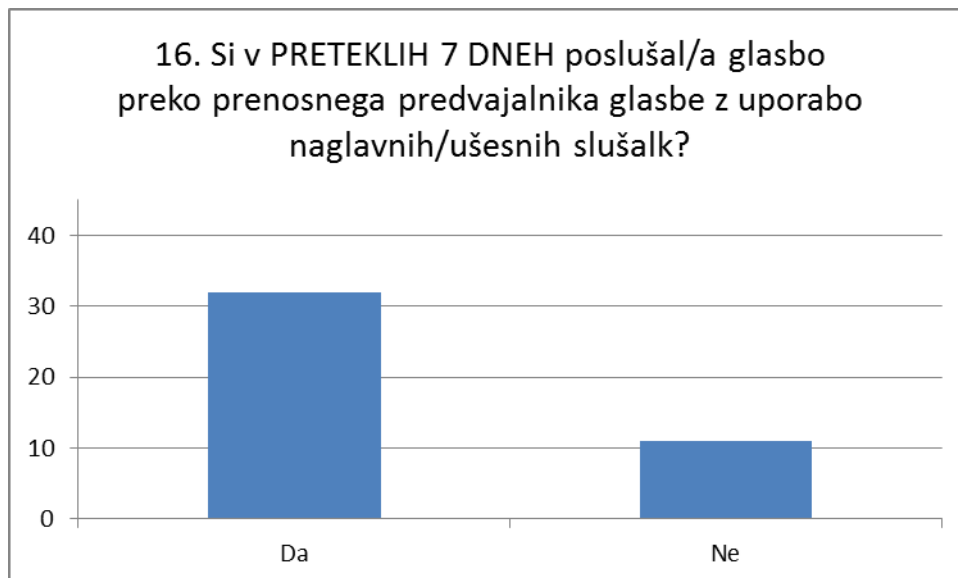

15. Ali si pri navedenih aktivnostih uporabil/a ZAŠČITO ZA SLUH (ušesni čepki, glušniki ...)?

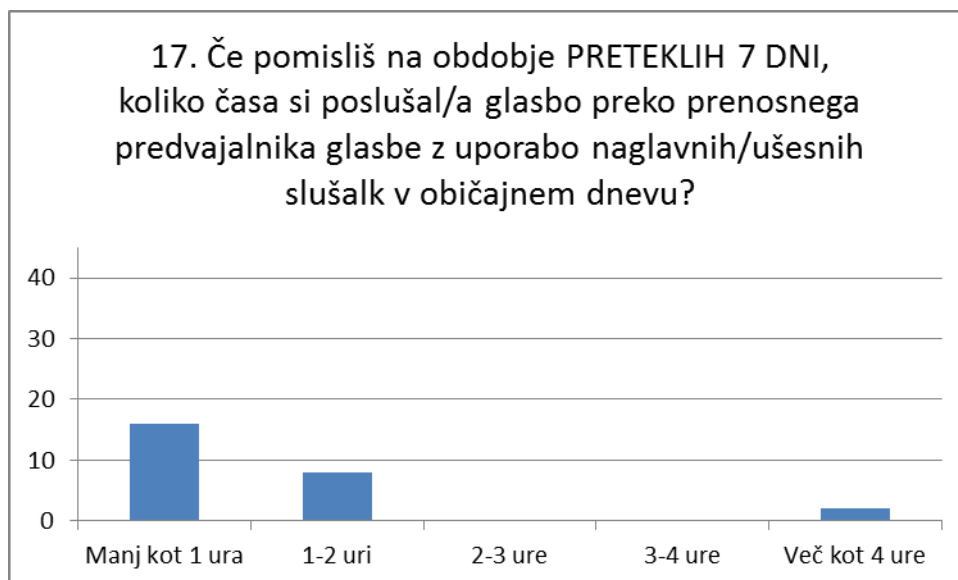

Pri naslednjem sklopu vprašanj nas podrobneje zanima tvoje poslušanje glasbe preko PRENOSNIH PREDVAJALNIKOV z uporabo NAGLAVNIH/UŠESNIH SLUŠALK. Pri naslednjih vprašanjih pomisli NA PRETEKLIH 7 DNI.

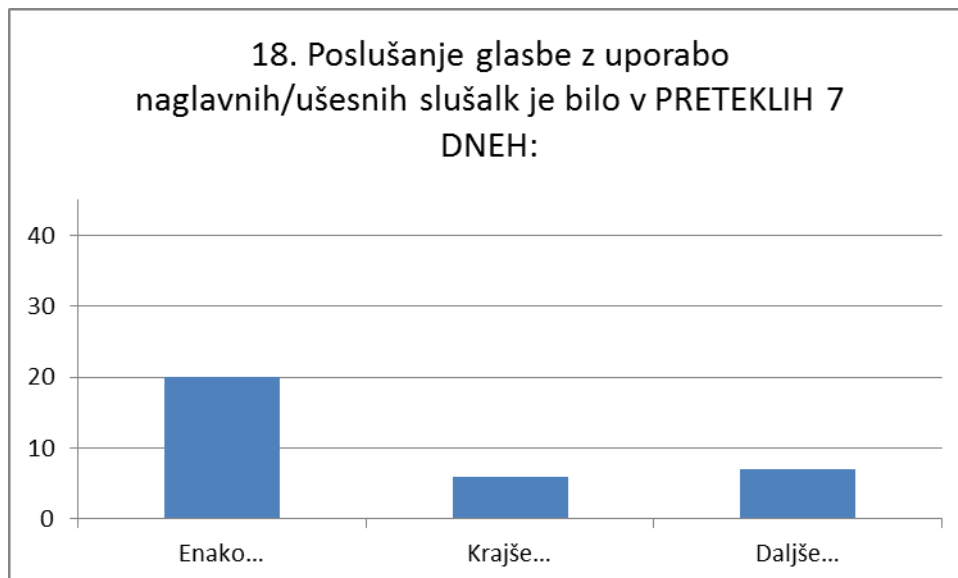
16. Si v PRETEKLIH 7 DNEH poslušal/a glasbo preko prenosnega predvajalnika glasbe z uporabo naglavnih/ušesnih slušalk?

17. Če pomisliš na obdobje PRETEKLIH 7 DNI, koliko časa si poslušal/a glasbo preko prenosnega predvajalnika glasbe z uporabo naglavnih/ušesnih slušalk v običajnem dnevu?

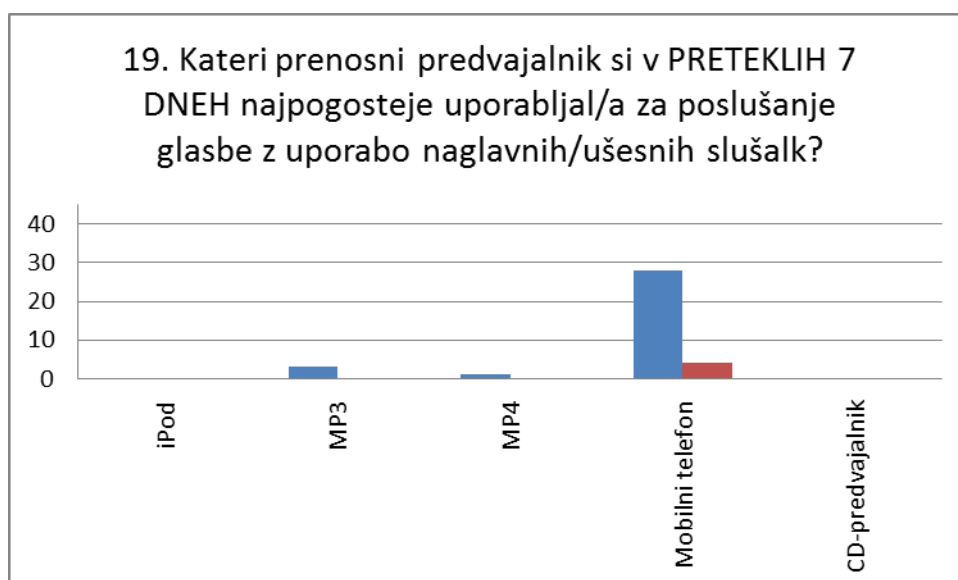

18. Poslušanje glasbe z uporabo naglavnih/ušesnih slušalk je bilo v PRETEKLIH 7 DNEH:
(... v primerjavi s sicer povprečnimi navadami poslušanja glasbe na ta način)

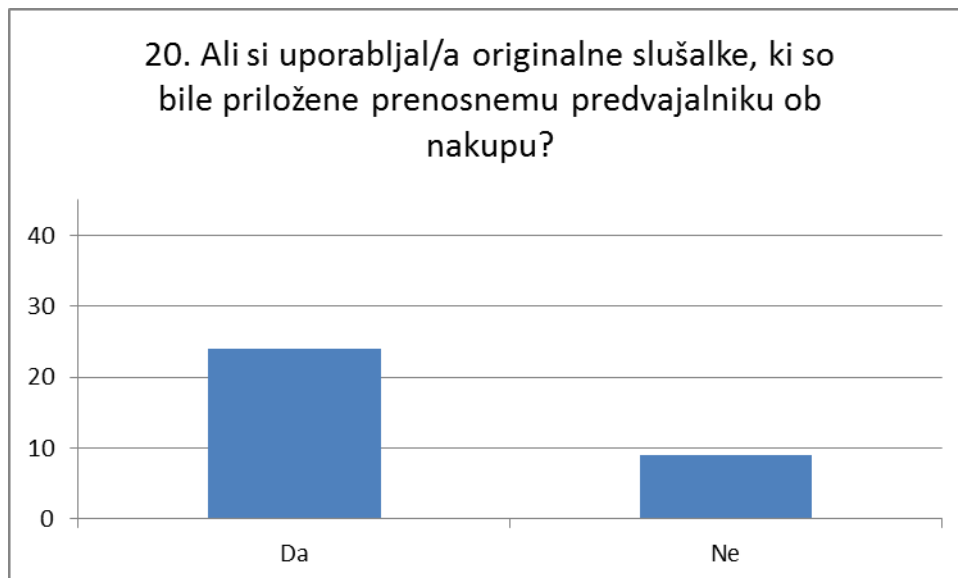

19. Kateri prenosni predvajalnik si v PRETEKLIH 7 DNEH najpogosteje uporabljaj/a za poslušanje glasbe z uporabo naglavnih/ušesnih slušalk?

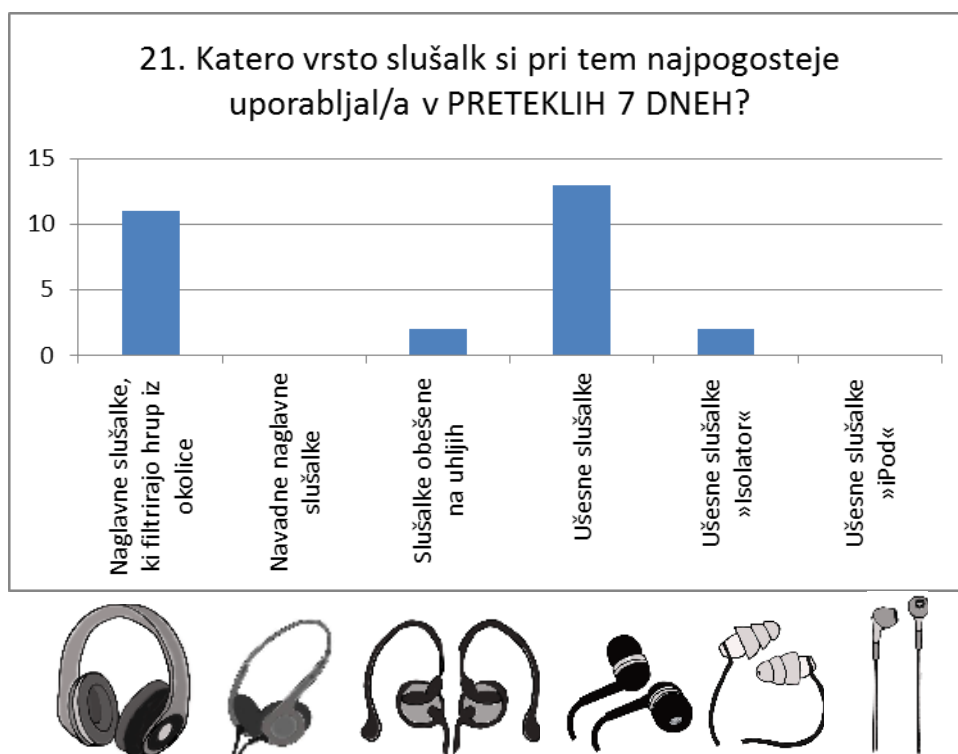
Možnih je bilo več odgovorov

20. Ali si uporabljal/a originalne slušalke, ki so bile priložene prenosnemu predvajalniku ob nakupu?

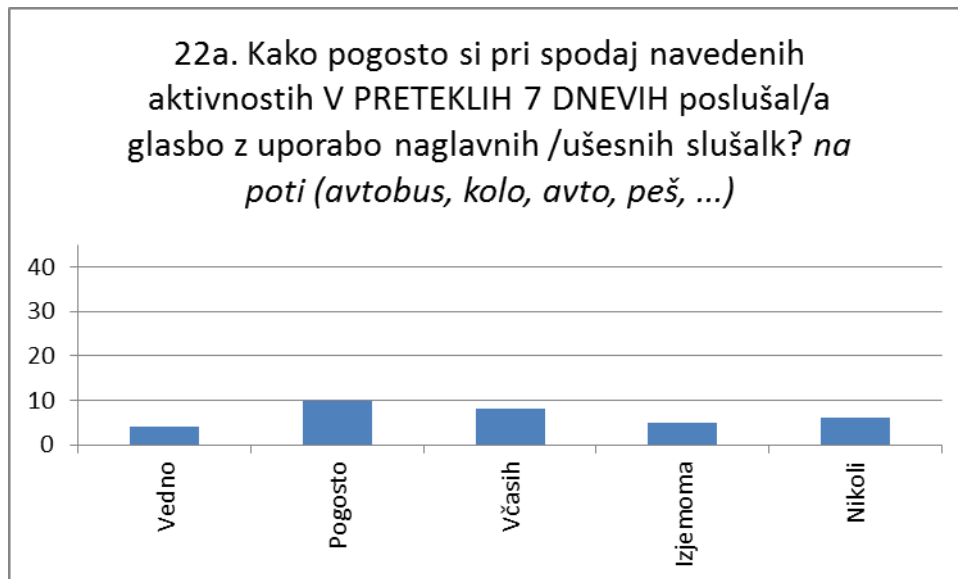

21. Katero vrsto slušalk si pri tem najpogosteje uporabljal/a v PRETEKLIH 7 DNEH?

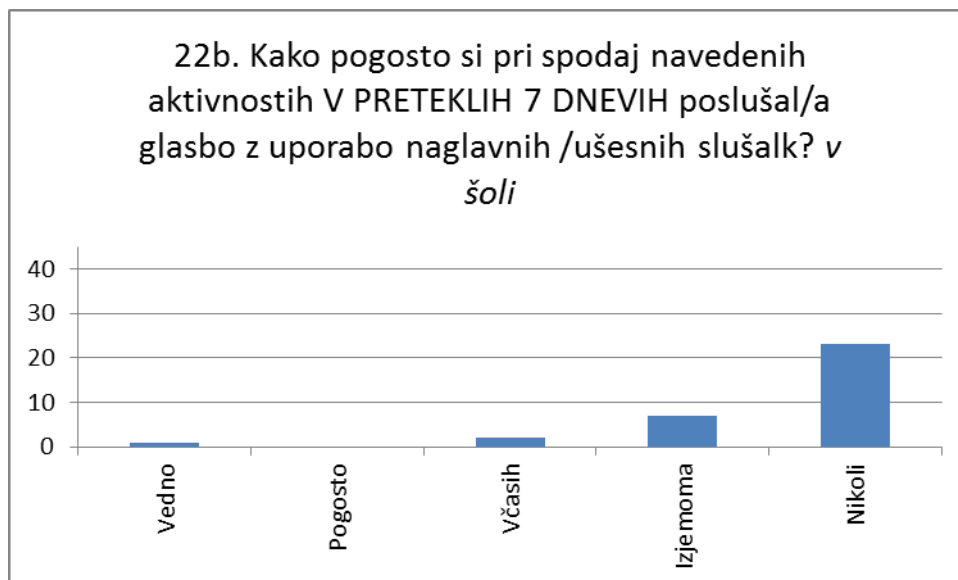

22. Kako pogosto si pri spodaj navedenih aktivnostih V PRETEKLIH 7 DNEVIH poslušal/a glasbo z uporabo naglavnih /ušesnih slušalk?

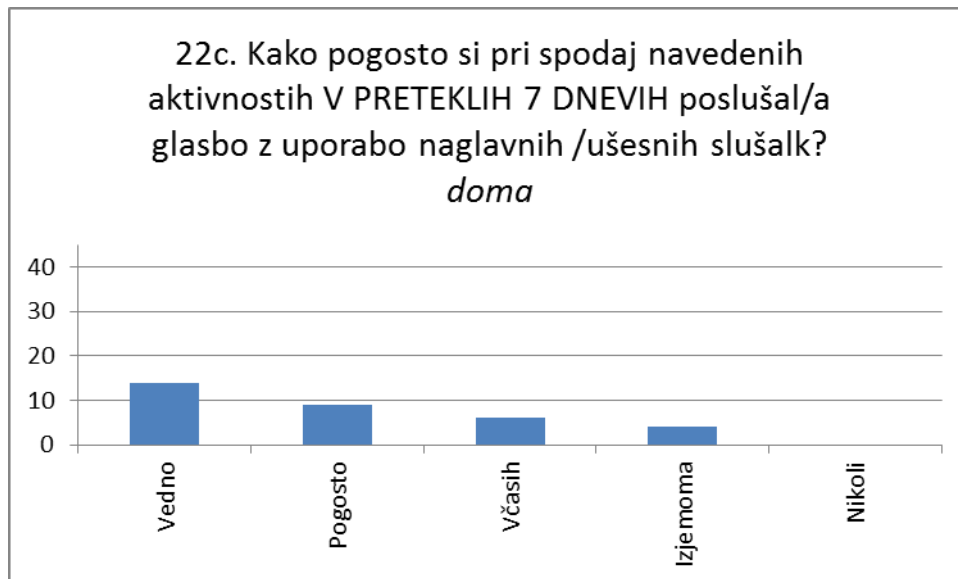
a) na poti (avtobus, kolo, avto, peš ...)

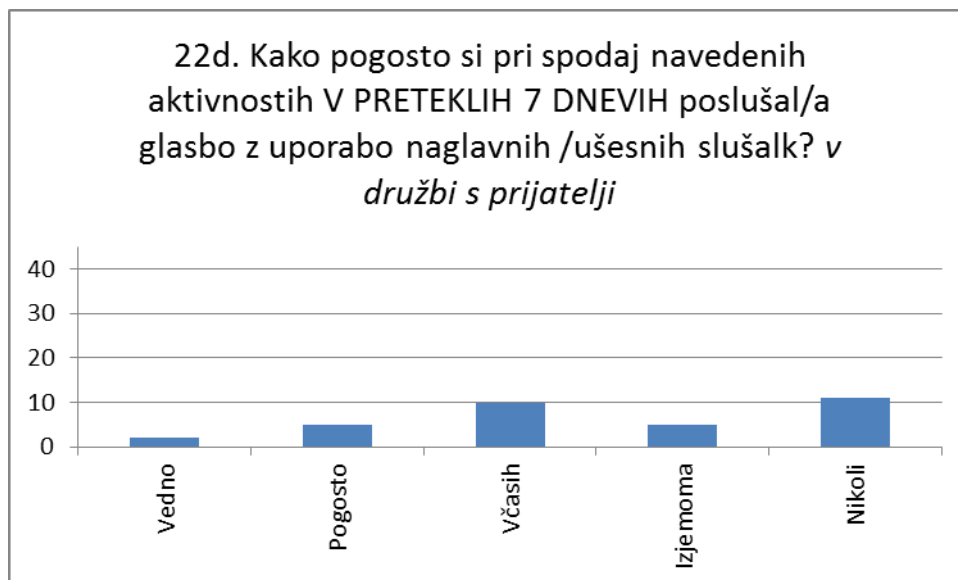
b) v šoli

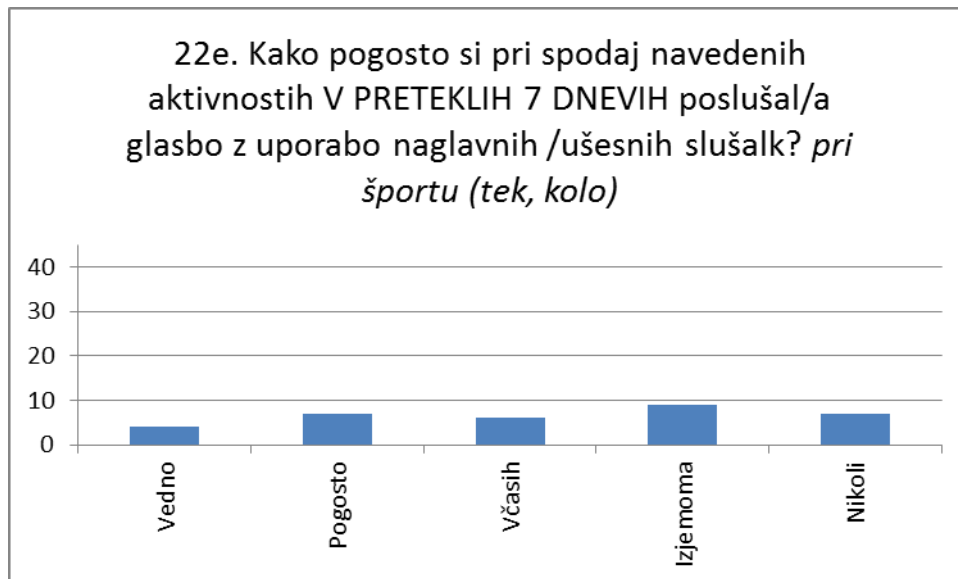
c) doma

d) v družbi s prijatelji

e) pri športu (tek, kolo)

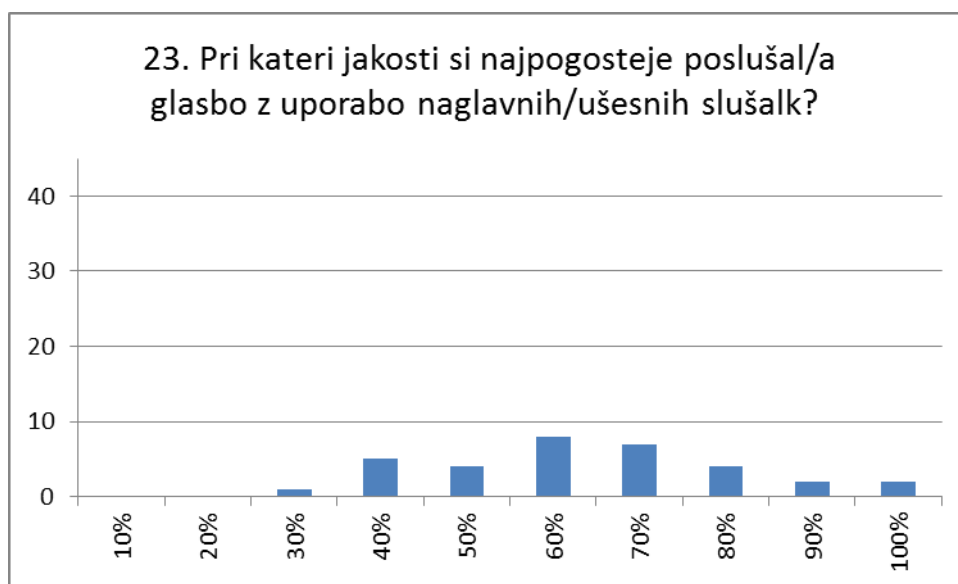

23. Pri kateri jakosti si najpogosteje poslušal/a glasbo z uporabo naglavnih/ušesnih slušalk? Primerjaj svoje nastavitve z največjo možno nastavitvijo jakosti. Pomisli na PRETEKLIH 7 DNI in označi odgovor, ki ustreza tvoji nastavitvi jakosti.

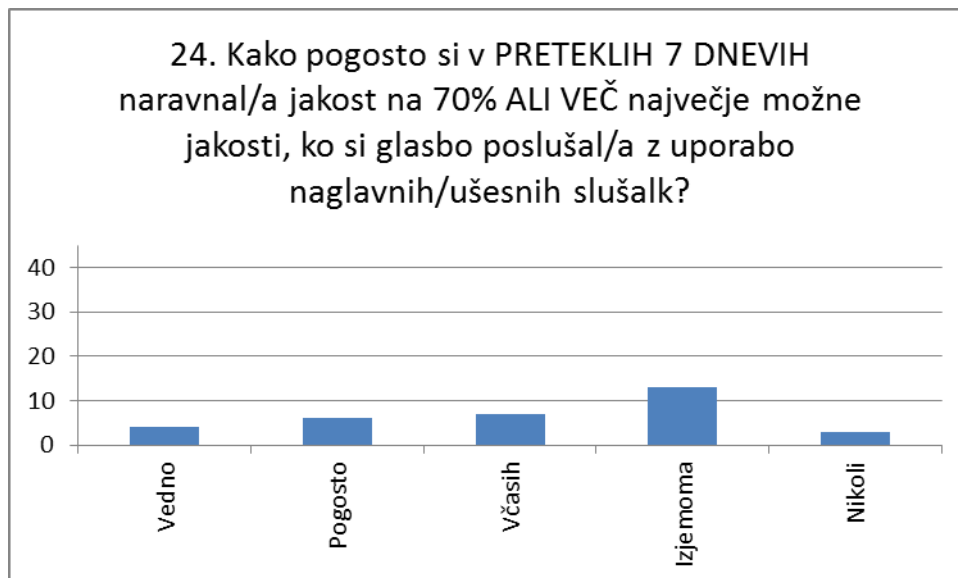
minimalna jakost

maksimalna jakost

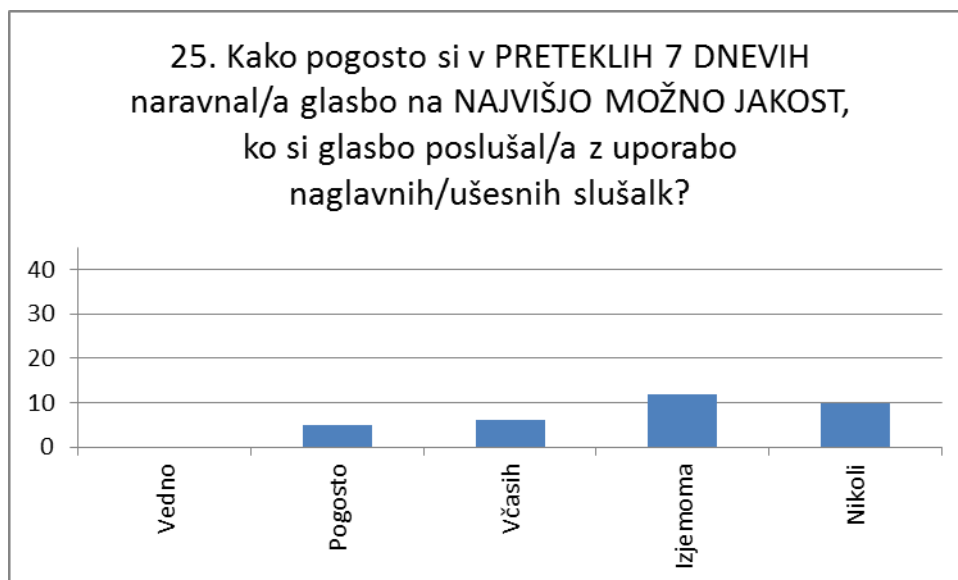
10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

24. Kako pogosto si v PRETEKLIH 7 DNEVIH naravnal/a jakost na 70% ALI VEČ največje možne jakosti, ko si glasbo poslušal/a z uporabo naglavnih/ušesnih slušalk?

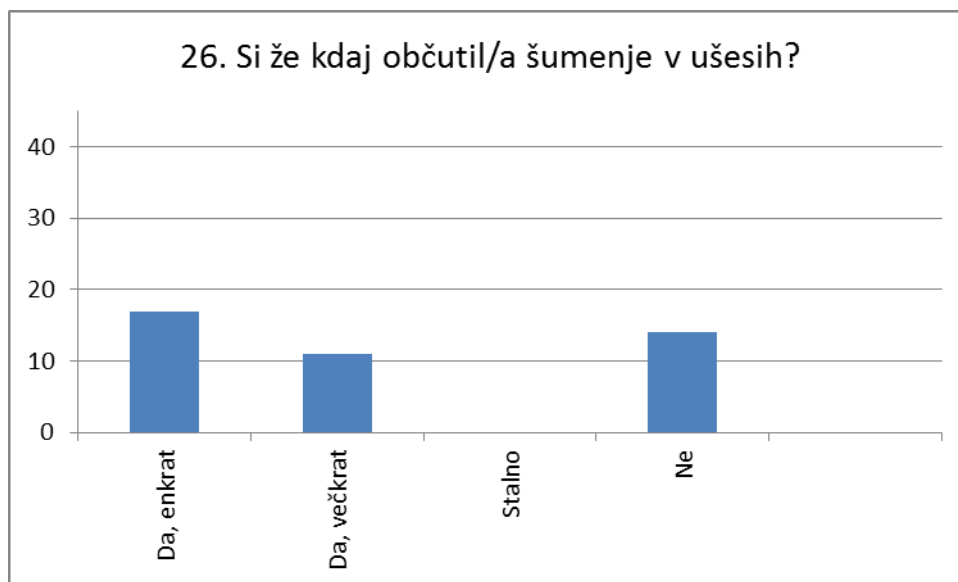

25. Kako pogosto si v PRETEKLIH 7 DNEVIH naravnal/a glasbo na NAJVIŠJO MOŽNO JAKOST, ko si glasbo poslušal/a z uporabo naglavnih/ušesnih slušalk?

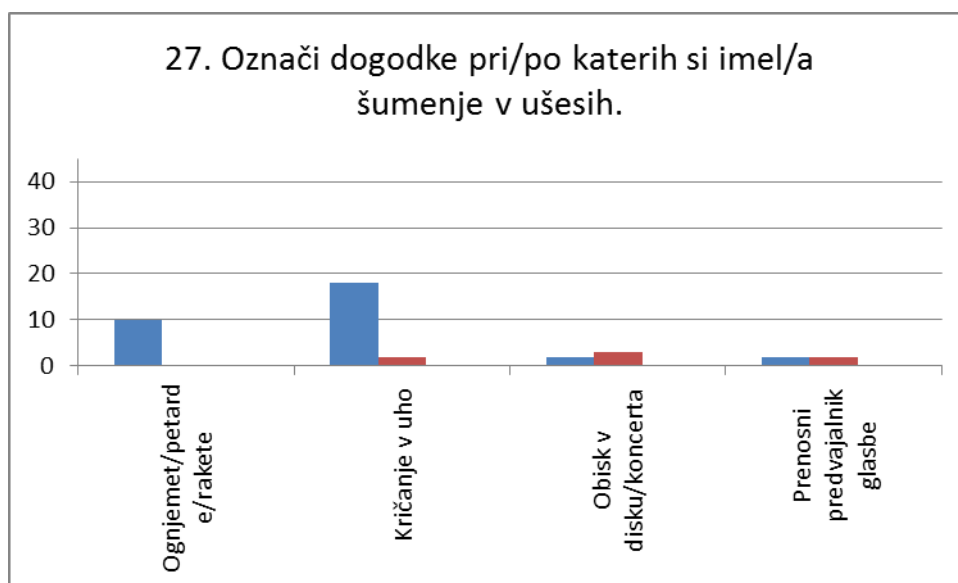
Pri naslednjem sklopu vprašanj nas zanima ali si že kdaj občutil/a šumenje v ušesih in pri kakšnih dogodkih. Šumenje v ušesih je motnja (piskanje, pokanje, bobnenje, šumenje ...), ki jo zaznamo brez zunanjega vira zvoka.

26. Si že kdaj občutil/a šumenje v ušesih?

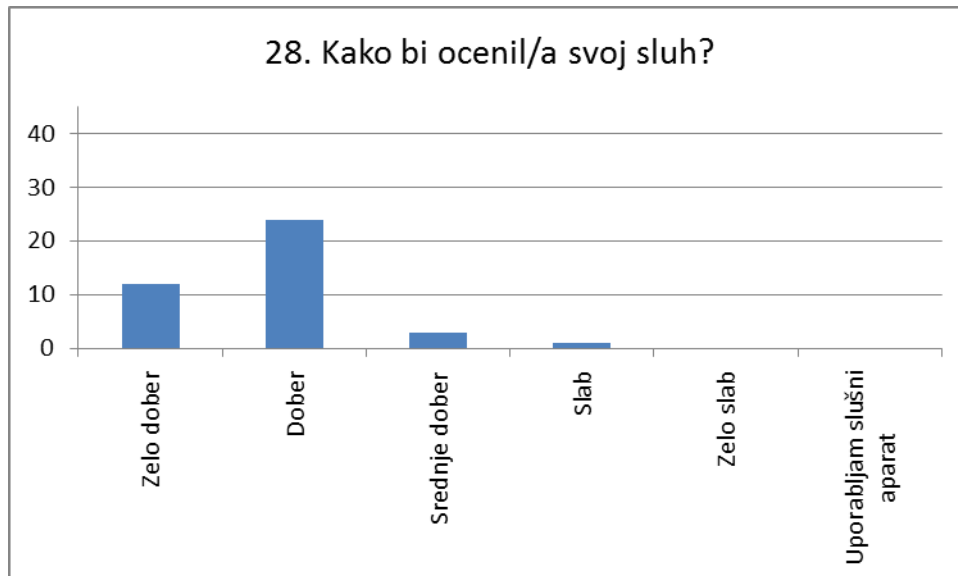
27. Označi dogodke pri/po katerih si imel/a šumenje v ušesih.

Možnih je bilo več odgovorov

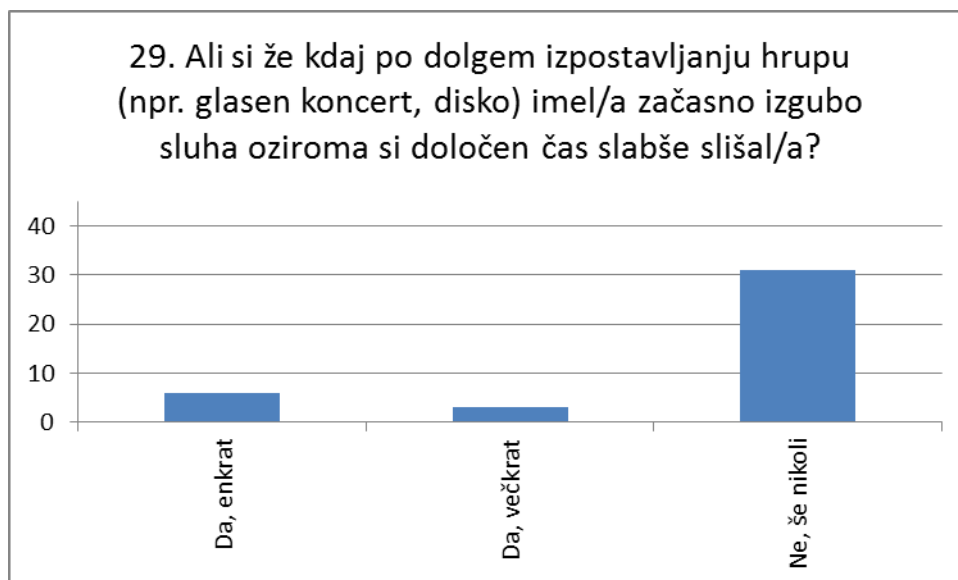

Zadnji sklop vprašanj se nanaša na TVOJ SLUH.

28. Kako bi ocenil/a svoj sluh?

29. Ali si že kdaj po dolgem izpostavljanju hrupu (npr. glasen koncert, disko) imel/a začasno izgubo sluha oziroma si določen čas slabše slišal/a?

Opiši kako si to doživljal/a:

Bilo je čudno, ampak je hitro minilo.

Ko smo odšli na koncert in je bilo tako glasno, da sem po koncertu bolj slabo slišal kakšnih 10 min.

Ko smo se z avtom peljali ali bili v vodi sem začasno zelo slabo slišala ali pač sploh jih nisem razumela.

Na bencinski črpalki so pumpali kolo in nato je kolo razneslo.

Nisem se dobro počutil.

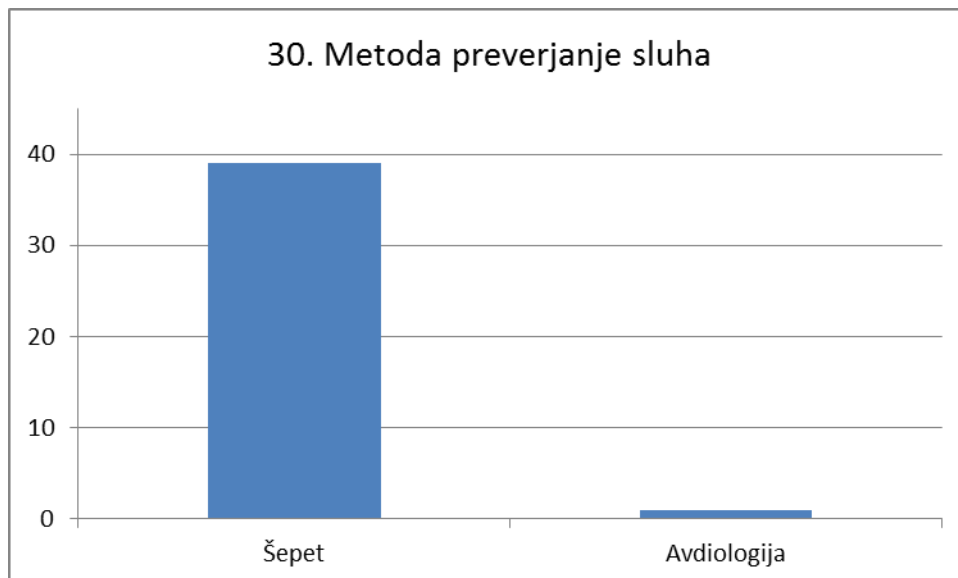
Po tem hrupu sem slabše slišala in to me je motilo, ampak je vse skupaj trajalo največ 10 min.

Slabše sem razumela pogovor (besede)

Stali smo blizu zvočnika, ki je bil zelo naglas. Ko smo se odmaknili sem potem slabše slišal.

Vprašnji v nadaljevanju izpolni tvoj/a zdravnik/ca.

30. Metoda preverjanje sluha

31. Rezultat pregleda sluha

Vsebino ankete je pripravil Nacionalni inštitut za javno zdravje

© 2016 Nacionalni inštitut za javno zdravje. Pričujoče vsebine so predmet varstva avtorskih in drugih sorodnih pravic ter vseh oblik intelektualne lastnine in so last Nacionalnega inštituta za javno zdravje ali drugih oseb, ki so na Nacionalni inštitut za javno zdravje prenesle pravico njihove uporabe. Vsebin ni dovoljeno uporabljati v komercialne ali kakšne druge pridobitne namene, druga uporaba pa je dovoljena le z navedbo vira.

PRILOGA 2: Protokol izvedbe ankete

NIJZ najprej pripravi vprašalnik, obrazec za starše in vse ostale potrebne dopise. NIJZ nato izbere šole, ki bi pri anketi lahko sodelovale. Šole seznanjeni z namero in izvedejo poizvedbo (telefonsko, osebno ali e-pošta) glede možnosti sodelovanja šole/njihovih učencev pri anketi. Če se šola odzove pozitivno, NIJZ pripravi uradno povabilo za šolo naslovljeno na ravnatelja.

Ko šola uradno potrdi sodelovanje, NIJZ preveri pripravljenost sodelovanja v zdravstvenem domu (ZD), ki izvaja preglede sluha za odgovarjajočo šolo. Ko prejme s strani ZD potrditev glede sodelovanja, pridobi še informacijo o terminih sistematičnega pregleda sluha.

NIJZ seznanjeni šole s strinjanjem ZD in zaprosi šolo za podatek o številu učencev, ki bodo imeli v tekočem šolskem letu pregled sluha. NIJZ natisne primerno število vprašalnikov in obrazcev za starše učencev, ki se morajo z njihovim sodelovanjem pri anketi strinjati. NIJZ pošlje obrazce na šolo, vprašalnike pa v ZD. Gradivo lahko pošlje po pošti ali pa ga dostavi osebno.

Učenci obrazce izročijo staršem in prosijo za odobritev sodelovanja. Podpisane obrazce učenci vrnejo šoli, ki jih hrani za NIJZ. Pri anketi sodelujejo samo učenci, katerih sodelovanje so njihovi starši odobrili.

Sledi obisk učencev v ZD. Osebe ZD učencem v čakalnici razdeli vprašalnike in jih seznanjeni z navodili za izpolnjevanje oziroma odgovarjanje na vprašanja. Učenci izpolnjen vprašalnik oddajo zdravniku/ci ob pregledu. Zdravnik/ca v vprašalnik vnese podatke o metodi preverjanja sluha in o rezultatu preveritve. Izpolnjene vprašalnike hranijo v ZD. NIJZ po zaključenem pregledu sluha v ZD prevzame vse vprašalnike.

Sledi vnos podatkov v Excel preglednico, analiza podatkov in priprava poročila.

NIJZ poskrbi tudi za povratno informacijo šoli in ZD, tako da jim pošlje poročilo in pripravi zgibanke za ozaveščanje mladih, kako naj zaščitijo sluh v primeru izpostavljenosti preglasni glasbi ali drugačnim vrstam hrupa.

Šoli in ZD se NIJZ ob zaključku sodelovanja zahvali.

NIJZ gradiva in poročilo objavi na svoji spletni strani.

PRILOGA 3: Shema protokola za izvedbo ankete

